EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.9.2025
COM(2025) 532 final

2025/0294 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Euroopa Liidu ning Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus, kõrgemate ametnike komitees ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees seoses järgmiste dokumentide vastuvõtmisega: majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord, kõrgemate ametnike komitee soovitus majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta, majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja kõrgemate ametnike komitee otsus, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsuseid, millega määratakse kindlaks liidu nimel kolmes ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepingu organis – majanduspartnerluslepingu nõukogus, kõrgemate ametnike komitees ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees– võetav seisukoht seoses järgmiste dokumentide vastuvõtmisega: majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord, kõrgemate ametnike komitee soovitus majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta, majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ning kõrgemate ametnike komitee otsus, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks.

Ettepaneku taust

1.1. ELi ja Keenia vaheline majanduspartnerlusleping

Ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on rakendada kahepoolselt ELi ja Ida-Aafrika Ühenduse majanduspartnerluslepingut, mis sõlmiti 2014. aastal ja mis ei ole kunagi jõustunud, kuna osa Ida-Aafrika Ühenduse liikmesriikidest ei ole sellele alla kirjutanud ega seda ratifitseerinud. ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepinguga nähakse ette kaubanduse asümmeetriline liberaliseerimine ning sätted kestliku arengu ja arengukoostöö kohta. Leping jõustus 1. juulil 2024.

1.2. Majanduspartnerluslepingu nõukogu, kõrgemate ametnike komitee ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee

Lepingu artikliga 104 moodustati majanduspartnerluslepingu nõukogu (kõrgeim organ) ja artikli 105 lõikes 3 on sätestatud, et ühena oma ülesannetest „võtab [nõukogu] vastu oma töökorra“. Lepingu artikli 105 lõike 3 ja artikli 120 kohaselt võtab majanduspartnerluslepingu nõukogu vastu vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi. Nõukogu võttis mõlemad vastu 6. mail 2025.

Kõrgemate ametnike komitee on moodustatud lepingu artikli 106 alusel, et ta abistaks nõukogu tema ülesannete täitmisel, ning artikli 107 lõikes 3 on sätestatud, et ühena oma ülesannetest „kehtestab [komitee] oma töökorra“, mis võeti samuti vastu 6. mail 2025.

Majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee on moodustatud lepingu artikli 108 alusel ja selle ülesanne on abistada kõrgemate ametnike komiteed dialoogi ja koostöö edendamisel erasektori esindajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide, sealhulgas akadeemilise kogukonna ning sotsiaal- ja majanduspartnerite vahel kõikides lepinguga hõlmatud küsimustes. Lepingu artikli 108 lõike 2 kohaselt otsustab majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise üle majanduspartnerluslepingu nõukogu kõrgemate ametnike komitee soovituse alusel, et tagada kõikide huvitatud poolte laialdane esindatus. Lepingu artikli 108 lõikes 4 on sätestatud, et majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee „võtab […] kõrgemate ametnike komitee nõusolekul vastu oma töökorra.“

1.3. Majanduspartnerluslepingu nõukogu, kõrgemate ametnike komitee ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee kavandatavad aktid

Majanduspartnerluslepingu nõukogu, kõrgemate ametnike komitee ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee peavad võtma vastu järgmised otsused ja soovituse.

1. Kõrgemate ametnike komitee soovitus majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta.
2. Majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta.
3. Kõrgemate ametnike komitee otsus, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks.
4. Majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee otsus, mille ta võtab vastu oma töökorra.

2. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva nõukogu otsuse ettepanekuga määratakse kindlaks liidu nimel lepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus, kõrgemate ametnike komitees ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees võetav seisukoht seoses järgmiste aktide vastuvõtmisega: majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord; kõrgemate ametnike komitee soovitus majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta; majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja kõrgemate ametnike komitee otsus, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks.

Lepinguosalised arutasid kõnealust töökorda ja majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee eespool nimetatud otsuste eelnõusid ja soovitust ning leppisid kokku, et kui lepinguosaliste otsustusmenetlusest ei tulene teisiti, tuleks need vastu võtta kiiresti, et lepingut oleks võimalik sujuvalt rakendada.

Lisatud töökorra sisu on sarnane muude majanduspartnerlus- või kaubanduslepingute töökordadega. Lisas esitatud kõrgemate ametnike komitee soovitust majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja majanduspartnerluslepingu nõukogu otsust selles küsimuses on nõutud lepingu artikli 108 lõikes 2. Lisas esitatud kõrgemate ametnike komitee otsust, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks, on nõutud lepingu artikli 108 lõikes 4.

Majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord on vajalik lepingu institutsioonilise raamistiku lõpuleviimiseks ja seega lepingu sujuva rakendamise tagamiseks. Otsused majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks nõusoleku andmise kohta on lepingu toimimise aluseks.

3. ÕIGUSLIK ALUS

3.1. Menetlusõiguslik alus

3.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, „millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslikud tagajärjed asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised

õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[1]. Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab ka korralduslikke akte, mis mõjutavad organite otsuste tegemise korda, näiteks juhul, kui otsustuspädevusega organ võtab vastu oma töökorra või muudab seda.

3.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Majanduspartnerluslepingu nõukogu, kõrgemate ametnike komitee ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee on lepingu, nimelt ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepingu alusel loodud organid.

Aktide eelnõud, mis neis kolmes organis kavatsetakse vastu võtta, on õigusliku toimega aktid, kuna need on korralduslikud aktid, mis mõjutavad asjaomaste organite otsuste tegemise korda. Vastavalt lepingu artiklitele 104, 105, 107 ja 108 muutuvad kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames lepinguosaliste jaoks siduvaks.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

3.2. Materiaalõiguslik alus

3.2.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

3.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavate aktide peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

3.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

4. KAVANDATAVATE AKTIDE AVALDAMINE

Kuna majanduspartnerluslepingu nõukogu, kõrgemate ametnike komitee ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee aktidega võetakse vastu kõrgemate ametnike komitee soovitus ja majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ning otsus, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks, on asjakohane avaldada need pärast nende vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

[1] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

2025/0294 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Euroopa Liidu ning Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus, kõrgemate ametnike komitees ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees seoses järgmiste dokumentide vastuvõtmisega: majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord, kõrgemate ametnike komitee soovitus majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta, majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja kõrgemate ametnike komitee otsus, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vaheline majanduspartnerlusleping (edaspidi „leping“) jõustus 1. juulil 2024[2].

(2) Lepingu artiklite 104, 106 ja 108 kohaselt moodustati lepingu jõustumise kuupäeval majanduspartnerluslepingu nõukogu, kõrgemate ametnike komitee ja majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee.

(3) Lepingu artikli 108 lõike 2 kohaselt otsustab majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise üle majanduspartnerluslepingu nõukogu kõrgemate ametnike komitee soovituse alusel.

(4) Lepingu artikli 108 lõike 4 kohaselt peab kõrgemate ametnike komitee majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmise heaks kiitma.

(5) Lepingu artikli 108 lõike 4 kohaselt määrab majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee kindlaks oma töökorra.

(6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kõnealuses kolmes komitees võetav seisukoht, kuna otsustel majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra kehtestamise kohta, kõrgemate ametnike komitee soovitusel majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta, majanduspartnerluslepingu nõukogu otsusel majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja kõrgemate ametnike

[2] Ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vaheline majanduspartnerlusleping (ELT L 2024/1648, 1.7.2024).

komitee otsusel nõusoleku kohta võtta vastu majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord on liidule õiguslik toime.

(7) Liidu seisukoht kõnealuses kolmes komitees seoses otsustega majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra kehtestamise kohta, kõrgemate ametnike komitee soovitusega majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta, majanduspartnerluslepingu nõukogu otsusega majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta ja kõrgemate ametnike komitee otsusega nõusoleku kohta võtta vastu majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökord peaks põhinema nende kolme komitee vastavatel otsuste eelnõudel, mis on lisatud käesolevale otsusele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 106 alusel moodustatud kõrgemate ametnike komitees võetav seisukoht seoses soovitusega majanduspartnerluslepingu nõukogule majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta põhineb käesolevale otsusele lisatud kõrgemate ametnike komitee soovitusel (1. lisa).

Artikkel 2

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 104 alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus seoses nõukogu otsusega majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees osalemise kohta võetav seisukoht põhineb majanduspartnerluslepingu nõukogu otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele (2. lisa).

Artikkel 3

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 106 alusel moodustatud kõrgemate ametnike komitees võetav seisukoht seoses otsusega, millega antakse nõusolek majanduspartnerluslepingu nõuandekomitee töökorra vastuvõtmiseks, põhineb käesolevale otsusele lisatud kõrgemate ametnike komitee otsuse eelnõul (3. lisa).

Artikkel 4

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 108 alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõuandekomitees seoses selle töökorraga võetav seisukoht põhineb majanduspartnerluslepingu nõukogu otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele (4. lisa).

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja